

ת"פ 52724/07/15 - מדינת ישראל נגד מחמוד דעים

בתי משפט

בית המשפט המחוזי ירושלים

לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן

ת"פ 52724-07-15

22 מאי 2016

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

מחמוד דעים

הכרעת דין

כללי:

1. נגד הנאשם הוגש כתב האישום המייחס לו **הריגה**, עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); ו**פציעה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 334 בנסיבות סעיף 335(א)(1) ו-(2) לחוק העונשין.

עובדות כתב האישום:

2. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם תושב ישראל ורשום במרשם התושבים של המדינה. ביום 10.7.2015, או בסמוך לכך, נודע לנאשם כי נגנב סולר מאוטובוס התיירים שבחזקתו, אותו החנה הנאשם מחוץ לביתו בבית ג'אלה. בשל חשדו, הגיש הנאשם תלונה למשטרה הפלסטינית. בניסיון להתחקות אחר גנבי הסולר, פנה הנאשם מספר פעמים למחמוד אל-ערידי (להלן: "**המנוח**"), הבעלים של חנות בגדים "גאפרה קידס", הנמצאת ליד כיכר אל-סהאל בבית ג'אלה (להלן: "**החנות**"), בבקשה לקבל את מצלמות האבטחה של החנות. אולם המנוח לא מסר לנאשם את המצלמות.

ביום 13.7.2015, בסמוך לשעה 12:00, ניגש הנאשם לחנות כדי לקבל לידיו את מצלמות האבטחה, אך המנוח לא נכח במקום. בחלוף כשעה וחצי חזר הנאשם למקום, פגש במנוח וביקש ממנו את המצלמות, המנוח אמר לנאשם כי אין לו זמן לטפל בזה והנאשם עזב את החנות.

סמוך לאחר מכן, חזר הנאשם ברכב (להלן: "**הרכב**") אל החנות, יחד עם אחיו עודי דעים (להלן: "**עודי**") וג'מאל נופל (להלן: "**ג'מאל**"). הנאשם נכנס לחנות וחזר על דרישתו בפני המנוח, ובין הצדדים התפתח ויכוח קולני, במהלכו נכנסו לחנות גם עודי, כשהוא מחזיק בכליו אגרופן, וג'מאל.

בשלב כלשהו יצאו המנוח, הנאשם, עודי וג'מאל מהחנות, כשבמקום התאספו מספר חברים של המנוח. בין הצדדים

עמוד 1

התפתח ויכוח קולני, במהלכו הוחלפו דחיפות הדדיות. בשלב מסוים תפס עודי בראשו של אנס אלסבאתין (להלן: "אנס"), ובמקום התפתחה קטטה, במהלכה ניסה עודי להלום באמצעות אגרופיו בראשו ובגופו של המנוח מספר פעמים, וזאת כשהוא מחזיק אגרופן.

הנאשם, שהיה מצויד בסכין, דקר את אנס בירך ימין. המנוח שניצב מאחורי הנאשם, משך בחולצתו של הנאשם וניסה לבעוט בו. בתגובה הסתובב הנאשם לעבר המנוח ודקר אותו בעוצמה בחזה הימני באמצעות הסכין. כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרם למנוח פצע דקירה עמוק בחזה ימין, שגרם לעורק האבהרי לשטף דם חזק, שבגינם מת המנוח באופן מידוי. בנוסף, נגרם לאנס פצע דקירה בירך ימין.

3. בתשובתו של הנאשם לכתב האישום, אישר הנאשם כי נכח במקום האירוע; אישר כי דקר את אנס בירך ימין; וכי דקר את המנוח בחזה. הנאשם אף הודה בגרימת מותו של המנוח, בכך שהדקירה בחזה היא שהובילה לתוצאה הקטלנית. הנאשם טען כי ביצע את המעשים בנסיבות של הגנה עצמית, שכן נקלע לתגרה עם המנוח ואחרים, ופעולותיו במהלך האירוע נבעו מחשש לחייו ורצונו להגן על גופו ועל אחיו.

הנאשם טען כי עבד כנהג אוטובוס תיירים והיה קורבן לגניבת סולר. הוא הגיש תלונה למשטרה הפלסטינית, אך תלונתו לא קיבלה מענה. על מנת לאתר את גנבי הסולר, פנה הנאשם למנוח, שבעלולות חנות בכביש הראשי, וביקש את עזרתו בצפייה בסרטוני האבטחה של החנות. הנאשם הבהיר כי לא היתה בינו לבין המנוח היכרות קודמת. המנוח הסכים אך ביקש מהנאשם לחזור בפעם אחרת. כך, לטענת הנאשם, עשה המנוח מספר פעמים, עד ליום האירוע.

ביום האירוע הנאשם הגיע לחנותו של המנוח שלוש פעמים, כאשר בפעם השלישית התפתח ביניהם ויכוח קולני, הוויכוח גלש אל מחוץ לחנות, ולמקום הגיעו עוד שבעה או שמונה מקורבים של המנוח. בהמשך לכך התפתחה תגרה בין המנוח ומקורביו לבין הנאשם ואחיו שהגיע למקום. בשלב מסוים הבחין הנאשם כי המנוח אוחז סכין בידו, הנאשם צעק לאחיו שיש סכין ועליהם לברוח מהמקום. במהלך מנוסתו של הנאשם ותוך כדי שהוא ואחיו מותקפים, דקר הנאשם את אנס בירך, באמצעות סכין אחרת שהייתה במקום, והמשיך להימלט לכיוון הכביש הראשי, אז תפס אותו המנוח בחולצתו. הנאשם הסתובב והניף את הסכין לעבר המנוח, והסכין ננעצה וחדרה את גופו של המנוח, מבלי שהיתה לנאשם כל שליטה או כוונה לפגוע במנוח. לטענת הנאשם, כל אותה עת היתה למנוח סכין שלופה בידו, והוא, הנאשם, פעל על מנת להגן על עצמו.

תמצית יריעת המחלוקת:

4. **נוכח גרסת הנאשם במענה לכתב האישום, חלק גדול מהעובדות הנוגעות לאירוע אינו שנויות במחלוקת:**

אין מחלוקת על כך שהיכרות בין הנאשם למנוח נוגעת לפנייתו של הנאשם למנוח לקבלת מצלמות האבטחה;

אין מחלוקת על כך שבמקום האירוע נוצרה מהומה, כאשר מצד אחד עמדו הנאשם, אחיו עודי וחברו ג'מאל; ומצד שני המנוח ומקורביו.

אין מחלוקת על כך שהנאשם פצע את אנס בסכין;

ואין מחלוקת על כך שהנאשם דקר את המנוח באותה סכין וגרם למותו.

המחלוקת העובדתית בין הצדדים נוגעת למספר שאלות:

באיזה שלב הגיעה הסכין, עמה דקר הנאשם את המנוח, לידי הנאשם - האם הצטייד הנאשם בסכין בטרם הגיע לחנותו של המנוח, או שמא הגיעה הסכין לידיו במהלך האירוע;

האם הייתה סכין בידי המנוח במהלך האירוע, והאם הייתה בידיו בשעה שנדקר על ידי הנאשם;

האם היה הנאשם בסכנת חיים או שסבר בטעות כי הוא בסכנה כזו, כך שעומדת לו טענת "הגנה עצמית".

מבט על הראיות:

5. שני הצדדים מבססים טענותיהם בין היתר על סרט אבטחה שצולם במקום, ואשר מתעד את האירוע. לכל אחד מהם פרשנות שונה לנראה בסרט. כן מפנה כל אחד מהצדדים לראיות נוספות.

6. התשתית הראייתית, עליה מבקשת המאשימה לבסס את הרשעתו של הנאשם, בנוסף לסרט האבטחה, נסמכת על עדותו של אנס אלסבתאין אחיינו של המנוח (במשטרה - ת/15 ובבית המשפט), ועל מוצגים רבים, שהוגשו בהסכמת הצדדים, ובהם: מזכר חוקר אודות הגעת הנאשם ואחיו לתחנת המשטרה (ת/1); הודעת ד"ר סאבר אלעליל, רופא שביצע נתיחת גופה למנוח במכון הפלסטיני לרפואה (ת/6); דוח רפואי משפטי מאת ד"ר אשרף אלקאדי וד"ר סאבר אלעליל (ת/7); אישור קבורת מתים מהמרכז הרפואי אלעדלי הפלסטיני (ת/8); תעודה רפואית אודות מצבו של אנס, מאת ד"ר ג'דאללה דירייה (ת/9); מזכר הורדת צילומי אבטחה (ת/10); מזכר מאת פקד מוחמד אבו סרור, מנהל משרד הקישור במשטרת בית לחם (ת/11); מזכר אודות מסירת תמונות גופת המנוח והנתיחה שלאחר המוות (ת/12); לוח תצלומים - רכבו של הנאשם (ת/13); לוח תצלומים - סכין, אגרופן, בגדיו של הנאשם, אלה ו-2 בדיקות אקסגון חיוניות לזיהוי דם אדם על חולצת הנאשם ועל הסכין (ת/14);

7. מטעם ההגנה העידו הנאשם ושלושה עדים נוספים - ג'מאל נופל (עדות בבית המשפט והודעות במשטרה ת/25 ו- ת/26); מר אבנר רוזנגרטן, מומחה ומנהל "המכון למדע פורנזי", אשר ניתח את סרט האבטחה (עדות וחוות הדעת נ/1); ואימד דעיס, אחיו של הנאשם, שהעיד על מצבו הנפשי של הנאשם ומעשיו סמוך לאחר האירוע.

פרשת תביעה - פירוט הראיות:

מזכר מאת מפקח רולנד קסיס (ת/1)

8. מהמזכר עולה כי ביום האירוע, הגיעו הנאשם ואחיו לתחנת המשטרה מוריה, כשהם מפוחדים ואחיו של הנאשם לא הפסיק לבכות. לאחר שנרגעו, תיאר הנאשם את השתלשלות האירועים במקום, כאשר מתיאורו עלה שהגיע לחנות של המנוח, שם המתין לו המנוח יחד עם עוד עשרה אנשים. במקום התפתחה קטטה והמנוח הוציא לעברו של הנאשם סכין מתקפלת (הנאשם תיאר את הסכין בשם "מוס") וניסה לדקור אותו. הנאשם לא ידע להסביר מה בדיוק קרה, אך הודה שדקר את המנוח. בשלב הזה המפקח הזהיר את הנאשם בחשדות נגדו. בהמשך לכך תיאר הנאשם כי לאחר האירוע הוא ואחיו ברחו מהמקום, ורק לאחר מכן שמע כי המנוח נפטר. בשלב זה אימת המפקח עם משטרת בית לחם את תיאור האירוע. במזכר אף צוין כי **"בבדיקה חיצונית לא נראו שום סימני דם או סימנים אחרים המעידים על מאבק כלשהו למעט קרע בשרוול יד ימין בחולצה של מוחמד"**.

הודעה ודו"ח רפואי משפטי מאת ד"ר סאבר אלעליל - פתולוג (ת/6 + 7/ת)

9. העד עובד כמנהל המכון לרפואה "אלעדילי" הפלסטיני. מסמכיו הוגשו בשפה הערבית ותורגמו לעברית. מהודעתו עולה כי ביום 14.7.15 ביצע נתיחה בגופתו של המנוח יחד עם רופאים ועוזרים נוספים. במהלך הנתיחה הבחין בפצע דקירה בחלק הקדמי בחזה בצד ימין. העד ציין כי פצע הדקירה היה עמוק וגרם לקרע בעורק האבהרי. עוד הוסיף כי הפצע נגרם מכלי חד שאורכו מעל 5 ס"מ.

העד גם ערך דוח רפואי משפטי שממצאיו הם כדלקמן: למנוח נגרם פצע דקירה אחד באורך של 1.8 ס"מ בחזה הקדמי. העד תיאר כי פצע הכניסה היה מיושר בצדדים, ולהב הסכין נכנסה לחזה של המנוח בצורה אלכסונית; פצע הדקירה גרם לשטף דם חזק בצדו הימני של החזה ומסביב ללב; הכלי ששימש לדקירה היה מכשיר חד עם שני צדדים מחודדים באורך של 5 ס"מ לפחות; סיבת המוות - שטף דם כתוצאה מפגיעה בעורק מפצע דקירה באמצעות כלי חד.

תעודה רפואית מאת ד"ר ג'אדאללה דירייה - לגבי פצע הדקירה של אנס (ת/9)

10. ד"ר דירייה בדק את אנס ביום 13.7.15, והגיע למסקנות הבאות: אנס הגיע לבדיקה כשהוא שרוי בהלם ובהיסטריה; אנס סובל משני פצעים בראש; שני פצעים בירך ימין כתוצאה ממכשיר חד; מכות בידיים ומכות בכתף ימין. ד"ר דירייה ביצע מספר תפרים בגופו של אנס ונתן לו זריקת הרגעה.

מזכר מאת מנהל משרד הקישור משטרת בית לחם - פקד מוחמד אבו סרור (ת/11)

11. משטרת ישראל, פנתה לפקד אבו סרור על מנת שיבדוק את גרסת הנאשם, לפיו הוא דיווח על גניבת סולר וחוקרים במשטרת בית לחם הפנו אותו לחפש אחר מצלמות אבטחה ואמרו לו שילך לקחת את הסרטונים שנמצאים בחנותו של המנוח. פקד אבו סרור הודיע כי מבדיקה עלה שהנאשם פנה לסמל מאהר מסאלמה, אך הסמל אמר לו שלא יתערב באירוע כי זה עניין למשטרה. עוד צוין כי הסמל הלך עם קצין נוסף לחנותו של המנוח כדי לתפוס את הקלטות והמנוח אמר לו שהמצלמות לא עובדות.

עדות אנס אלסבאתין

12. אנס מסר עדות במשטרה (ת/15), בה ציין כי הוא דוד של המנוח. ביום האירוע היה בחנות השנייה של המנוח במרחק של עשרים מטרים. לאחר ששמע שיש בעיות בחנות של המנוח, ניגש לשם והבחין בקבוצת אנשים (שלושה או ארבעה) עומדים מחוץ לחנות. אנס התקרב וראה שאותם אנשים מתכוונים לתקוף את המנוח. בעודו מנסה להרחיק אותם, הם החלו לתקוף אותו, ולאחר מכן ראה את המנוח שוכב על הרצפה עם פצע דקירה באזור החזה. אנס תפס את הדוקר, ובתגובה הדוקר דקר אותו באמצעות סכין בישבן. בהמשך הפיל את הדוקר לרצפה, ואז הגיע אליו בחור אחר, לבוש בחולצה כתומה, והכה אותו בראשו באמצעות אבן. לאחר מכן האנשים ברחו מהמקום במכונית גולף לבנה, כאשר אישה נהגה ברכב ומילטה אותם מהמקום.

13. בבית המשפט הוסיף אנס כי לאחר שהמנוח נדקר, הרים אבן מהרצפה והחל לרדוף אחרי הנאשם והבחור עם החולצה הכתומה. בשלב מסוים הפיל את הבחור עם החולצה הכתומה לרצפה ואז הגיע הנאשם וניסה לדקור אותו בצוואר, אך למזלו הוא הסיט את ראשו. בהמשך הבחור עם החולצה הכתומה נתן לו שתי מכות עם אגרופן ולאחר מכן הם ברחו מהמקום. בהמשך עדותו, התובע הראה לעד את סרטון האירוע כפי שתועד במצלמות האבטחה והעד זיהה את הבחור עם החולצה הכתומה כעודי, את הנאשם ואדם נוסף בשם ג'מאל. אנס זיהה את עצמו בסרטון כמי שלבש באירוע חולצה לבנה. אנס נשאל כמה כלי נשק היו במקום האירוע, ולכן השיב: "**אנחנו לא היה איתנו שום דבר, היה איתם הם, היה איתם מוס או סכין והיה להם את האגרופן**" (עמ' 19, שורות 19-20 לפרוטוקול).

בחקירה נגדית, נשאל מדוע לא אמר במשטרה כי גם ג'מאל נופל נכח באירוע, אנס טען שכן אמר זאת בחקירה ואף ציין כי היה במצב נפשי קשה מאוד. בהמשך, תיאר כי שמע את הנאשם והאחרים בתחילת האירוע אומרים שהם "**בני העיר, אנחנו אחראים על השכונה**", וזאת בניגוד למה שאמר במשטרה, שם טען כי לא שמע דבר. אנס עומת עם כך שבמשטרה העיד כי נדקר לאחר שהמנוח נדקר, ואילו בבית המשפט העיד, לאחר שצפה בסרטון האבטחה כי נדקר לפניו. לכך השיב "**אני חשבתי שזה אחרי אבל לפי הצילומים זה לפני ואמרתי לך שהרגשתי את זה רק כשנפלתי על הרצפה**" (עמ' 28, שורות 17-18 לפרוטוקול). עוד העיד כי הוא אינו יודע במה דקר אותו הנאשם, אך תיאר כי הוא החזיק סכין או מוס. לדבריו, מוס זו סכין קטנה. בנוסף, אנס עמד על כך שהוא נדקר שלוש פעמים, וזאת בניגוד לחוות הדעת הרפואית לפיה נדקר פעם אחת.

עוד עלה מעדותו של אנס כי הוא לא ידע על מה היה הוויכוח עם הנאשם ואנשיו. את הדקירה הרגיש רק לאחר שנפל על הרצפה, ואז הבחין במנוח שכבר היה שרוע על הארץ. אנס לא ידע לתאר את גודל הסכין עמה נדקר על ידי הנאשם והוא לא ראה את הדקירה של המנוח. עוד הוסיף כי לאחר שהמנוח שכב על הרצפה, הוא רץ עם אבן לכיוון הנאשם והבחור עם החולצה הכתומה, כאשר הנאשם ניסה לדקור אותו בצוואר והבחור עם החולצה הכתומה הכה אותו בראש עם אגרופן.

פרשת הגנה - ראיות:

גרסת הנאשם

14. הנאשם נחקר במשטרה אודות האירוע ארבע פעמים, והודעותיו, יחד עם תקליטורים ותמלילים, הוגשו בהסכמה וסומנו ת/2 - ת/5, זאת בנוסף לגירסה שמסר מיד עם הגיעו לתחנת המשטרה, כעולה ממזכרו של המפקח רולנד קסיס (ת/1) כמפורט לעיל.

בחקירתו הראשונה, מיום 13.7.15 (תמליל ת/2), מסר הנאשם כי הוא חי בישראל ועובד כנהג אוטובוס תיירים. הנאשם טען כי ביום חמישי הקודם, הגיעו לפנות בוקר שכניו לביתו וסיפרו לו שגנבו לו דלק מהאוטובוס. אותו בוקר הגיש הנאשם תלונה למשטרה הפלסטינית, והעביר להם תמונה ממצלמת האבטחה של שכנו. המשטרה ביקשה ממנו לחפש מצלמות אבטחה נוספות באזור. הנאשם עשה סיבוב באזור, הבחין בחנות חדשה, נכנס לשוחח עם בעל החנות (המנוח), שביקש ממנו כי יחזור למחרת בבוקר. הנאשם התקשר למשטרה והודיע כי מצא מצלמת אבטחה נוספת, למחרת היום חזר עם המשטרה לחנות של המנוח. באותו מועד ביקש המנוח כי יחזרו שוב בשבת וזאת בשל עומס שהיה באותה עת בחנות. לטענת הנאשם, למחרת התבייש לחזור, ושוחח על כך עם החוקר האחראי על החקירה, אשר אמר לו שיחזרו ביום ראשון. הנאשם חזר לחנות שוב, ביום ראשון בלילה, אז אמר לו המנוח כי אין לו מסך שניתן לצפות בו בצילומים, וביקש ממנו שיחזור מחר בבוקר, לקראת השעה 12:00 והוא יביא מסך. הנאשם עשה כן. הנאשם חזר ביום האירוע, בשעה 12:00 אך המנוח לא היה בחנות ועובדיו אמרו לו לחזור בעוד שעה וחצי. הנאשם חזר בשעה 13:30, ואז המנוח אמר שאין לו זמן ואין לו מסך וביקש ממנו כי ישוחחו על הנושא מחוץ לחנות. הנאשם טען כי חזר לביתו, התקשר למשטרה ומסר להם שאין לו את הצילום. לטענת הנאשם, שוטר בשם מאהר, אמר לו שהם צריכים את הצילום הספציפי הזה באופן דחוף, והוא אינו יכול להתלוות אליו. לפיכך, החליט הנאשם לחזור לחנות. סמוך לביתו פגש הנאשם את אחיו עודי וביקש ממנו כי יתלווה אליו. הנאשם העיד כי לא תכנן זאת מראש.

לדברי הנאשם, כאשר חזר לחנות, ראה בחוץ שבעה-שמונה בחורים. המנוח אמר לו שיצא והוא יצא אחריו. בשלב זה **"הוא הבחורים שאיתו רוצים בעיות עליי ואח שלי אומר לי תתרגלו אני אומר תתרגל על אח שלי, לא היה בעיה... קללות זה לך מפה, לך מפה, פתאום אחד מהם רב עם אח שלי, הם שבע שמונה בערך, רבו יש להם סכינים יש להם, פחדתי באמת, סכינים, לא יודע אני תפסתי את... ראיתי סכין ביד שלו לקחתי ממנו והלכתי לשמה יש עוד שתיים באו לי לפה הוא בא לי מאחורה אומר לי... נותנים מכות [הבחורים] אבל לא נותן סכינים הוא בא מאחורי ואני הסתובבתי כך מהר ונכנס לו הסכין"** (תמליל עמ' 9-10). לדבריו מדובר ב"סכין קטן לא יעני משהו גדול זה מוס פותח ככה... נפתח ונתפס..."

הנאשם טען כי אינו יודע היכן הסכין, הוא חושב שזרק אותה.

הנאשם טען כי כאשר חזר לחנות בפעם האחרונה, היו שם שבעה-שמונה בחורים **"עושים כמו עבריינים"**, עומדים בצורה מאיימת. צעקו עליו שילך משם, אחד היכה את אחיו. המנוח ניסה להרגיע את הבחורים (עמ' 21). אחד הבחורים **"התחיל מכות, התחיל מכות הוציא סכין... עשו לי ככה ועשיתי ככה (מדגים) הוציא לי סכין, אני ראיתי סכין ביד שלו תפסתי ישר... כפות ותקיפות הוא הוציא את הסכין אני הרגשתי שהוא אחריי לקחתי ממנו ורציתי ללכת... ככה מחביא אותו... הלכתי אליו לקחתי ממנו... ש. איך נראה הבן אדם שהוציא את הסכין? ת. הוא בעל הבית... מחביא אותו ככה..."**

ובהמשך: **ש. מה הוא עשה עם הסכין חוץ מלשים אותו בידו? ת. הרגשתי שהוא נותן לי.... לקחתי ממנו, הרגשתי שהוא יעשה משהו, הוא פתח ככה כאילו..."** (תמליל עמ' 23-24).

לשאלה היכן עמד המנוח, השיב כי עמד מאחוריו. הוא לקח את הסכין מהמנוח "תפסתי ככה לקחתי ממנו". לדבריו כשלקח את הסכין מהמנוח, נחתך בידו כי הסכין היה הפוך.

לגבי המשך הדברים, לאחר שלקח לדבריו את הסכין מהמנוח "הלכתי ממנו כאילו הלך אחריי זה מרביץ וזה מרביץ אז אנחנו מרביצים אחד את השני הידיים לא יודע איפה אתן. ש. כולם מרביצים. כולם מרביצים לכולם? ת. כן, כולו מרביץ לכולו, כאילו הוא בא מאחריי מפה אמר לי יא מנייק ככה וקלל אותי אני הסתובבתי ככה ובא הסכין... הסתובבתי מהר... נכנס לו [הסכין]". הנאשם טען כי אינו יודע היכן נכנסה הסכין בגופו של המנוח.

לאחר מכן ראה את האחרים מכים את אחיו, אמר לאחיו לברוח ושניהם ברחו מהמקום. כששמע שהמנוח נהרג, פנה למשטרה.

הנאשם ציין כי לא התכוון להרוג את המנוח.

בהמשך החקירה, בתמליל נוסף מאותו יום, מתאר הנאשם את התגרה, ומציין "התחיל מכות אני מסתכל אחרי זה בן אדם שהלך כך עושה ביד שלו, הסתכלתי וראיתי משהו ביד, ישר לקחתי ממנו, הבנתי? הוא בא אלי מפה והוא בא אלי מאחורה... הוא בא לי מפה הסתובבתי כאילו כך פעם אחת הרגשתי נכנס לו הסכין" (עמ' 8 לתמליל הנוסף).

15. **בחקירתו השנייה, מיום 15.7.15** (תמליל ת/3), חזר הנאשם על גרסתו, והוסיף מספר פרטים לגבי האירועים שקדמו לתגרה.

הנאשם הכחיש כי הגיע עם הסכין מביתו, ועמד על גירסתו לפיה לקח את הסכין מהמנוח. הנאשם אישר כי הסכין שנמצאה ברכב של אחיו היא הסכין שאיתה דקר את המנוח. לגבי פריטים נוספים שנמצאו ברכב - אגרופן, גז מדמיע ואלה, הנאשם לא ידע להגיד למי הם שייכים.

16. **בחקירתו השלישית, מיום 16.7.15** (תמליל ת/4), הוסיף הנאשם כי הדוקרן שנתפס ברכב אינו שייך לו, מעולם לא נגע בו ולמד עליו לראשונה מהתמונות שהחוקרים הציגו לפניו. הנאשם המשיך לטעון כי לא הגיע לחנות כדי להרביץ למנוח. לגבי אירוע הדקירה, הנאשם חזר על כך שלקח את הסכין מידו של המנוח בקטטה, כאשר היא הייתה פתוחה. לדבריו "חזרנו חזרנו חזרנו, הוא היה אחריי, הרגשתי שהוא מוציא משהו, ככה אני ירדתי ולקחתי". לדברי הנאשם הוא אינו יודע מהיכן הוציא המנוח את הסכין. הסכין הייתה פתוחה, לא מקופלת, והמנוח החזיק אותה ביד. לדבריו "תפסתי את היד שלו ולקחתי. ש. והוא לא עשה כלום? ת. עשה, הוא הרביץ לי. ש. תפסת לו את היד ולקחת לו את הסכין? ת. כן, כן. ש. ו? ומה קרה? ת. מרביצים לי מקדימה... הוא בא מאחורי נתן לי ברגל... ואז ברחתי, הסתבכתי וברחתי" (עמ' 6).

הנאשם טען כי אינו יודע כיצד המנוח נדקר, כי הסכין אינה שלו. אישר כי החזיק את הסכין ביד.

הנאשם סירב להתייחס לסרט האבטחה המתעד את האירוע, שהוצג לפניו בחקירה. הוא חזר על גירסתו לפיה לקח את הסכין מהמנוח. לדבריו המנוח הגיע מאחוריו, הוא הסתובב, ולדבריו "ולא יודע מה קרה".

הנאשם אישר כי כאשר ברח, ראה דם על הסכין, לטענתו אינו יודע כיצד הגיע דם לסכין.

17. **בחקירתו הרביעית, מיום 21.7.15** (תמליל ת/5), חזר הנאשם על גרסתו כי לקח את הסכין מידי המנוח, ולא הגיע למקום האירוע מצויד בסכין. לדבריו הדבר היה כאשר התחילו הדחיפות. הנאשם תיאר כי רצה להציל את חייו, ולכן לקח למנוח את הסכין וברח. הנאשם שב וטען כי הוא מתקשה לזהות את עצמו בסרטון האבטחה. החוקר שאל את הנאשם באיזה שלב של האירוע הוא לקח את הסכין מהמנוח ולכך השיב **"שעלינו למעלה, התחיל ויכוח שנאמר שם שקט מה שקט, כל אחד אמר לשני שקט, והתחילו דחיפות ואז אני מסתכל על הבחור שנרצח, ואני רואה שיש לו סכין ביד (מוס = אולר מתקפל) שראיתי את הסכין ביד, אני אמרתי לעצמי שאני הולך למות, ואני עכשיו רוצה להציל את החיים שלי, וברחתי"** (ת/5, גיליון 2, שורות 35-37). בהמשך הנאשם עומת עם כך שעל פי סרטון האבטחה, הוא דקר את אנס בישבן ואת המנוח בחזה. לכך השיב כי הוא לא דקר את שניהם, והוא לא יודע מי כן דקר אותם. הנאשם המשיך וטען כי אינו יודע כיצד הסכין פגעה במנוח ואיך יתכן שלא הרגיש כלום. לדבריו **"אני לא דקרתי. אני באו אליו לקחתי ממנו הסכין וברחתי. רוצה להציל את החיים שלי אחי. אני חשבתי, אני חשבתי שאני אמות... אני רציתי לברוח אני רציתי, אני רציתי להציל את החיים שלי... חשבתי על עצמי"**.

לגבי מעורבותו של ג'מאל באירוע מסר הנאשם כי הוא לא יודע להגיד מה ג'מאל עשה במהלך האירוע, אלא רק זוכר שהוא ואחיו המתונו לו ליד החנות, מעבר לכך הוא אינו זוכר מה התרחש. זאת ועוד, הוא עמד על כך שלאחר האירוע לא אמר לג'מאל כי הוא דקר והרג את המנוח.

18. **בעדותו בבית המשפט**, מסר הנאשם כי הוא בן 32, נשוי ואב לשניים, עובד כנהג אוטובוס תיירים. הנאשם חזר על גרסתו במשטרה כי גנבו לו סולר מהאוטובוס וכי ניסה לאתר תיעוד של הגנבים במצלמות אבטחה באזור. הנאשם חזר על השתלשלות האירועים בקשר למצלמות האבטחה, עד ליום האירוע בשלב בו חזר בפעם השלישית לחנות. בשלב הזה, המתונו לו מחוץ לחנות אחיו עודי והשכן ג'מאל. הנאשם נכנס לחנות אז הגיעו בין חמישה לשבעה אנשים עצבניים שביקשו ממנו ללכת מהמקום, בשלב מסוים אחיו הצטרף, ואז אותם אנשים החלו לתקוף את אחיו והוא החזיר להם, אז הבחין בסכין על המנוח, הנאשם תיאר כי **"לא יודע איך הסכין הגיעה ליד שלי"** (עמ' 109, שורות 27-28), הוא הסתובב ולקח את הסכין. בהמשך תיאר **"ראיתי שהבחור, ידעתי שהוא קראו לו אנס הוא היה עצבני, אנשים אלו אני לא מכיר אותם. אין לי בעיות. את האמת אני פחדתי, נתתי לו שריטה בסכין, ברגל, לא משהו חזק [...]** אני פחדתי ממנו, אני רציתי לברוח, הוא הרביץ צעק, נתתי לו פחדתי, ברגל, שריטה קטנה, אני אומר את האמת. הם חזרו, אני ברחתי לאחורה, חציתי את הכביש, ברחתי, פתאום אחד תופס אותי... מפה מהחולצה, בשניה, אחד אומר סכין, שמעתי סכין, וצעקות וזה, יעני קללות, ואנשים התחילו להפריד, מניאקים, אל תתנו לו לברוח ואח שלי שמה, אני מסתכל על אח שלי פתאום תפס אותי אחד מפה. מהחולצה. באלוהים אני לא יודע מי זה, באלוהים. אני פה, החולצה שלי חנקה אותי [...] התגובה שלי עשיתי ככה, **הסתובבתי ככה** (מראה הרמה של יד ימין שבה יש את הסכין כלפי אחורה) **[...] פתאום שאני בורח הסתכלתי על הבן אדם נפל. אני ראיתי, ברחתי"** (עמ' 110, שורה 17-31; עמ' 110, שורות 1-9). בהמשך הנאשם נשאל כמה סכינים היו באירוע, בהתחלה טען כי הייתה סכין אחת אותה לקח מהמנוח, בהמשך אמר שאולי היו שתיים. הנאשם תיאר כי חשש לחייו, מכיוון שהיה מוקף בשמונה אנשים עצבניים שקללו וצעקו, ראה במקום סכינים ואנשים שתוקפים את אחיו. הנאשם הוסיף כי **"רק מי שקורה לו אותו דבר הוא יכול להבין"** (עמ' 113, שורות 11-12). ב"כ הנאשם, שאל אותו מדוע הוא הסתובב עם סכין לעבר המנוח, ובתשובה אמר הנאשם **"רציתי להזיז אותו ממני [...]** להרחיק אותו ממני, הוא חנק אותי, אני שמעתי סכין, מכות, מרביצים, לא משחקים, אתה מבין? זה 8. אתה מבין? הוא נתן

לי ברגל (עמ' 113, שורות 26-30). הנאשם הוסיף כי תחילה לא הבין שהוא דקר את המנוח אלא הרגיש שנגע במשהו, ורק לאחר שברח וראה את הסכין ידע שקרה משהו לא בסדר, ואז הבחין במנוח נופל. הנאשם עמד על כך שלא הגיע למקום האירוע מצויד בסכין.

בחקירה הנגדית, אישר הנאשם כי אמר אמת במשטרה. כשנשאל מדוע בחקירה לא אישר שהוא זה שנראה בסרטון ואילו בבית המשפט הוא מאשר זאת, השיב הנאשם כי זו הייתה הפעם הראשונה שבה נחקר במשטרה ולא ידע כיצד עליו לנהוג. התובע ביקש מהנאשם לתאר מתי הוא לקח לידו את הסכין עמה נדקר המנוח, ולכך השיב הנאשם כי הבחין באדם עם סכין ביד, הסתובב במהירות ולקח לו את הסכין. עוד מסר כי ראה על המנוח משהו ביד והוא לא יודע אם זו הייתה סכין או לא. בהמשך לכך, הנאשם נשאל מדוע לא אמר במשטרה שהיו באירוע שתי סכינים, והשיב כי במהלך האירוע לא ספר סכינים, ראה על המנוח משהו שנראה כמו סכין וכל אותה עת חשב איך להציל את חייו. עוד מסר כי היו באירוע עוד שלושה או ארבעה אנשים והוא לקח את הסכין מהאדם שהיה הכי קרוב אליו. הוא לא יודע להגיד מה בדיוק קרה במהלך האירוע. הנאשם מסר כי במשך שמונה חודשים הוא חושב על האופן שבו התרחש האירוע, וגם היום הוא אינו זוכר. את הרגע שבו לקח את הסכין תיאר הנאשם כך: **"אני אומר עוד פעם, אני הסתובבתי ראיתי למנוח יש משהו ביד, אני אמרתי, אבל האמת, נכון, אני אמרתי אבל אני אומר לכם, אני ישבתי בערך בכלא, כל יום אני חושב על הסיפור, הוא היה בשמאל שלי, הכי קרוב אלי, אבל שהסתובבתי, חטפתי סכין מצד ימין"** (עמ' 119, שורות 10-14). בהמשך, לשאלת בית המשפט האם היום לאחר שמונה חודשים מיום האירוע הוא חושב שמה שאמר במשטרה (לגבי הסכין) לא מדויק, השיב הנאשם בחיוב. הנאשם חידד כי יכול להיות שלקח את הסכין מהמנוח או מאדם אחר, וזאת לאור העובדה שהוא זוכר שהמנוח עמד משמאלו והוא לקח את הסכין ביד ימין.

התובע הציג לנאשם את סרטון האבטחה מיום האירוע. לשאלה היכן שם את הסכין לאחר האירוע, השיב הנאשם כי שם את הסכין ברכב מתחת ל"פלטטיק" כלשונו. התובע שאל את הנאשם מדוע במשטרה אמר לחוקרים כי הוא אינו יודע היכן שם את הסכין. הנאשם השיב כי פחד על החיים שלו והוא לא הצליח להתרכז בחקירות ולסדר את המחשבות. בהמשך הציג התובע לנאשם תמונות מחוות דעתו של המומחה מטעם ההגנה, ושאל אותו מה הוא החזיק ביד, הנאשם השיב כי לא החזיק דבר בידו ומהתמונה שהוצגה לו הוא לא רואה כלום. כשעומת עם כך שלדעת המומחה יכול להיות שבשלב הזה הוא החזיק סכין, שלל זאת הנאשם. התובע הציג לנאשם בסרטון האבטחה, שעה 12:36:40, כי הוא הכניס משהו באמצעות ידיו למכנסיו. הנאשם עמד על כך שלא הכניס דבר למכנסיו.

התובע הציג לנאשם מזכר של מנהל משרד הקישור במשטרת בית לחם (ת/11), פקד אבו סרור, לפיו נאמר לנאשם לא ללכת לחנות של המנוח ולא להתערב בחקירה. לכך הנאשם השיב כי לא שמע על כך לפני כן. הנאשם חזר על גרסתו כי שוחח על האירוע עם שני חוקרים ואף שלח לאחד מהם תמונות ממצלמת אבטחה בטלפון הנייד.

בהמשך חזר הנאשם על כך שפגש את אחיו במקרה בסמוך לביתם, אז אחיו הצטרף אליו כי הוא נסע לבד. הנאשם חזר על כך שעודי וג'מאל לא נכנסו לחנות אלא נשאר ברכב. הנאשם עומת עם כך שאחיו אמר בחקירה שהנאשם שכנע אותו לבוא איתו, והשיב כי רק אמר לו תבוא איתי ואחיו התלווה אליו בכיף, כלשונו. התובע הפנה את הנאשם לדבריו של שכנו ג'מאל, לאחר האירוע, לפיהם שמע ג'מאל את עודי אומר לנאשם "אמרתי לך אל תלך לחנות". הנאשם השיב כי לאחר האירוע הוא ועודי החליפו מספר מילים בצעקות, ואחיו הטיח בו מדוע הוא היה צריך ללכת לשם והנאשם אמר לו שהוא צודק. הנאשם עמד על כך שלפני האירוע, עודי לא אמר לו כלום על כך שהוא מבקש ממנו שלא ילך לחנות.

חקירתו של הנאשם, נשמעה במהלך שני ימי דיונים. ביום הדיונים השני, המשיכה חקירתו הנגדית של הנאשם, ובה

התבקש לתאר שוב את כל האירוע. הנאשם עשה כן באופן הבא:

"ש. תחזור בבקשה מהרגע הראשון של האלימות מה קורה?
ת. את האמת התחילו מכות עלינו, צעקות, תקיפות, מקללים אותנו, לך מפה, חמש מפה, שתיים מפה, שלוש, התחלנו לפחד ואני אמרתי לכם אני פחדתי ואני בן אדם מפחד יותר מדי. התחילו לבוא פה, אחד נותן לך מאחורה, אחד מפה, אחד מקדימה, אתה לא מבין מה יש כאילו, אתה מבין? פתאום אני מסתכל, יש לו משהו ביד, הוא היה יותר גבוה ממני.

כב' השופטת פרידמן-פלדמן: למי זה יש משהו ביד?

ת. הבן אדם שמת.

ש. המנוח.

[...]

ש. [...] ביקשתי שתתאר לי את האירוע של האלימות. אז אתה אומר לי היו דחיפות ואז אתה מנסה לברוח נכון?

ת. נכון כן.

ש. ואז מה קורה?

ת. הסתכלנו שיש משהו אצל הבן אדם, משהו זה המנוח והסתובבתי במהירות ככה, כב' השופטת פרידמן-פלדמן: מראה את המנוח מאחוריו משמאלו ומראה מסתובב לצד ימין לאחור ומדבר על זה שהוא לקח את הסכין ממישהו שהיה מאחוריו.

ת. כן, לא יודע מי זה בדיוק באמת וברחתי. אתה רוצה אני אמשיך איפה ברחתי?

ש. לא. ברחת ומה קורה?

כב' השופטת פרידמן-פלדמן: לקחת את הסכין ומה אז? מה אז אתה עושה?

ת. נכון לקחתי את הסכין, ומכות, אני פוחד הרבה, אני מסכינים ממכות, אני אומר אני עכשיו מת, את האמת אני אומר לכם, אני פחדתי הרבה פחדתי. פחדתי קדימה, ראיתי את אנס הבחור הזה הוא עצבני, הוא מקלל, הוא אומר חבל לך על הזמן, הוא בא ככה כמו עבריין רוצה להרוג, רוצה למחוק אותנו, לא יודע למה? נתתי לו סתם שריטה אמרתי לכם מאחורה והוא גם הוא אמר את זה, לא הרגיש את זה, אני שמעתי אותו.

כב' השופטת פרידמן-פלדמן: נתת לו שריטה עם הסכין?

ת. כן, יעני ממש שריטה.

כב' השופטת פרידמן-פלדמן: ואז מה עשית?

ת. ברחתי במהירות מהר.

כב' השופטת פרידמן-פלדמן: ואז מה קרה?

ת. גם הייתי יותר מפחד גם, את האמת אני פה, כשאני בורח ככה לפני שיגיע הבן אדם בערך, לא יודע, לא שמתי לב בדיוק, אומרים סכין וזה, לא יודע אם זה אח שלי, לא יודע אם זה מישהו אחר, אולי ממישהו מפריד מהאנשים, כאילו הבן אדם תפס אותי מפה, חנק אותי,

כב' השופטת פרידמן-פלדמן: מה זה מפה? מהחולצה מאחור?

ת. כן.

ש. הוא גם חנק אותך?

ת. אמרתי לך, החולצה חנקה אותי. החולצה שתפס אותי מפה זה חונק אותך ומילה סכין ותקיפות ואנשים ובעיות, הסתובבתי במהירות, לא יודע איך היה מהירות. אני יעני לא יודע

איך הסתובבתי במהירות ולא ראיתי כאילו רציתי להגן על עצמי והגנתי על עצמי ולא בכוונה הגנתי לו עם הסכין. אני הסתובבתי ככה ואמרתי לכם הסכין אני חושב שהיא הגיעה לו הסכין, אני אמרתי הכל ואני הלכתי וראיתי אותו אחר כך נפל".
(עמ' 140 שורה 7 ואילך לפרוטוקול).

לאחר תיאור האירוע על ידי הנאשם, ביקש התובע כי יסביר מדוע הגרסה הזו שונה מגרסתו במשטרה, בה לא תיאר כי דקר את אנס ולא אמר שהושיט יד לאחור ולקח סכין ממישהו שהיה מאחוריו. הנאשם השיב "כבוד השופט יש משהו מזה אבל לא כמו שאתה מספר שיש הרבה מזה, לא בצורה הזו. אולי אני שכחתי, אולי הייתי מפחד, אמרתי לך את זה בהתחלה, לא בצורה הזאת, אני לא מחליף בסיפור כאילו מה שאמרתי גם יש לך במצלמה אתה יכול לדעת את זה, לראות, לא בצורה הזאת, לא החלפתי אני חקירה, לא כלום" (עמ' 145, שורות 9-12 לפרוטוקול).

בהמשך החקירה, התובע מראה לנאשם שוב את הסרטון ממצלמת האבטחה, והנאשם מעיד כי ממש לפני שדקר את אנס לקח את הסכין לידי (עמ' 146, שורה 15). בהמשך הנאשם המשיך לראות ואמר שאולי הוא לקח את הסכין בשעה 12:37:13 על פי סרטון מצלמות האבטחה. הנאשם הסביר כי הוא אינו יודע להגיד במדויק בשל המצב שבו היה שרוי אותה עת, כאשר חשש לחייו ואנשים רבים הקיפו אותו והכו אותם. בהמשך הנאשם העיד כי בשעה 12:37:35 הוא אינו רואה דבר בידי אן חושב שלפני כן, בשעה 12:37:18 הסכין כבר הייתה בידו. הנאשם העיד כי לאחר שהסכין הייתה בידו, לא ברח בגלל שלא רצה להשאיר את אחיו מאחור. הנאשם הוסיף כי במהלך האירוע אמר מספר פעמים לאחיו שהם צריכים ללכת משם, אך הם לא הצליחו.

לגבי הסכין העיד:

"ש. [...] תראה, אז כמה סכינים אתה חושב שהיו שם?
[...]"

כב' השופטת פרידמן-פלדמן: טוב, כמה סכינים היו סך הכל שם?
ת. אני אמרתי לקחתי את הסכין מהבן אדם, אני לא יודע מי זה בדיוק והבן אדם האמת אני לא יודע אם יש לו סכין, אם יש לו משהו ביד, לא יודע מה זה.
כב' השופטת פרידמן-פלדמן: אז יש סכין אחת שאתה לקחת ויש עוד משהו אצל המנוח שאתה לא יודע מה זה, ועוד משהו יש שם?
ת. ואללה לא ראיתי".

בחקירה חוזרת, העיד הנאשם כי לאחר האירוע הוא ברח מהמקום והשאיר את רכבו שם.

עדות ג'מאל נופל

19. בעדותו בבית המשפט תיאר ג'מאל שביום האירוע, עת היה בדרכו לעבודה, פגש במקרה את הנאשם ואחיו עודי, עלה איתם לרכב ונסע עימם לכיוון עבודתו. בדרך הנאשם אמר לו שהוא צריך לראות בחנות של מישהו את סרטוני

מצלמות האבטחה כדי לגלות מי גנב לו סולר. על פי עדותו, הנאשם אמר כי יחזור בעוד דקה, יצא מהרכב והלך לכיוון החנות, בעוד הוא ועודי המתינו לו. בשלב מסוים ראה את המנוח והנאשם מדברים מחוץ לחנות, ולאחר ששמע צעקות, הוא ועודי יצאו מהרכב והתקדמו לכיוון החנות, אז ראה את הנאשם והמנוח מתווכחים. בהמשך תיאר כי פתאום התחילו צעקות ודחיפות בין עודי לבין בחור בשם אנס, ואנשים נוספים החלו להגיע. בשלב הזה העד ניסה להפריד בין המעורבים. העד לא ידע לתאר על מה עודי ואנס התווכחו, ואמר כי הוויכוח, באופן כללי, היה סביב סרטון האבטחה. ג'מאל טען כי לאחר האירוע הלך לעבודה, ורק שם נודע לו שהמנוח נפטר. ג'מאל העיד כי הוא מתגורר בשכנות לנאשם ואחיו, ולאחר האירוע ראה אותם צועקים אחד על השני אך לא שוחח איתם. כשהתבקש לתאר על מה הנאשם ואחיו דיברו, טען ש"לא אמר כלום, אני לא יודע, לא זוכר" (עמ' 50 שורה 12).

ג'מאל העיד כי לא ראה סכין במהלך האירוע ולא ידע כי בידי הנאשם הייתה סכין. עוד הוסיף כי המנוח שוחח עם הנאשם בכבוד ולא איים עליו. כן העיד כי לא שמע את הנאשם צועק לאחיו שעליהם לברוח מהמקום בגלל שיש למנוח סכין.

בהמשך החקירה, חזר ג'מאל על גירסתו לפיה לאחר האירוע שמע צעקות בין הנאשם לאחיו, אך עמד על כך שלא שמע את תוכן השיחה "אני לא ראיתי כלום אני לא יודע כלום ולא רוצה להבין כלום. אני אין לי שום קשר לא לזה ולא לזה. אני ניסיתי לעשות טוב ובסופו של דבר רק קרה לי רע" (עמ' 57, שורות 2-3 לפרוטוקול).

20. בהודעתו מיום 15.7.15 (ת/25), אותה מסר העד לפני חוקר במשטרה הפלסטינית, העיד ג'מאל שפגש את הנאשם ואחיו בדרכו לעבודה, עלה איתם לרכב והם נסעו לכיוון החנות של המנוח. לדבריו הנאשם ירד לבדו מהרכב ונכנס לחנות. נשמע ויכוח מתוך בית העסק בין הנאשם למנוח, ואז נכנס עודי לחנות ואז גם הוא נכנס. מעדותו עלה כי לאחר שהוויכוח "עלה מדרגה, התלהט" הפך לקטטה, עודי "ניגש לצד השני של הכביש והיה בידו כלי מתכתי חד שנקרא בומה" (החוקר העיר שכנראה התכוון לאגרופן). עודי הכה את אנס באמצעות האגרופן. במהלך האירוע הוא ניסה להפריד ולהרחיק את הפצועים מהמקום. העד אישר כי במהלך הקטטה רדף אחרי אדם ובעט בו. בשלב מסוים ראה את הנאשם מנסה לעלות לרכבו כדי לברוח. עוד מסר כי ראה את המנוח נופל ארצה. בשלב זה ראה את הנאשם עולה לרכב וקורא לעודי, אשר הכה אדם ששכב על הארץ. לאחר מכן ראה מישהו אחר מכה את עודי, ובהמשך עודי ברח. עוד מסר כי לאחר האירוע שמע את הנאשם ואחיו משוחחים. עודי אמר לנאשם "אמרתי לך אל תלך לחנות המשטרה תביא לנו את הקלטת/הקלטה ובגלל ההקלטה עשינו בעיה", והנאשם השיב "אני דקרתי אחד מהם בדוקרן בחזה ואמר אלוהים ישמור אני לא יודע איך דקרתי אותו".

בהודעתו מיום 22.7.15 (ת/26), אותה מסר העד במשטרת ישראל, תיאר ג'מאל כי הנאשם נכנס לבדו לחנות של המנוח, ואחיו עודי המתין לו מחוץ לרכב ליד החנות, ולאחר ששמעו צעקות, עודי נכנס לחנות והוא נכנס אחריו. העד חזר על תוכן עדותו כפי שמסר קודם לכן לפני החוקרים הפלסטינים, והוסיף כי לאחר שהנאשם והמנוח יצאו מחוץ לחנות, הגיעו אנשים ממשפחתו של המנוח שדחפו את עודי והם דחפו חזרה "ואז החלו מכות". במהלך האירוע הוא ניסה להפריד בין שתי המשפחות. הוא לא ראה כיצד המנוח נדקר. לאחר האירוע הנאשם ואחיו החלו לרוץ לכיוון ביתם, כשהוא רץ אחריהם, והוא שמע את עודי אומר לנאשם "למה עשית את זה, כולה בשביל מצלמה למה?" והנאשם השיב "מה שקרה קרה". עוד הוסיף כי במהלך האירוע עודי היכה באגרופיו אחד האנשים ממשפחתו של המנוח וכי בידו של עודי היה אגרופן. העד עמד על כך שלא ראה סכין במהלך האירוע.

21. כאמור, הסרט ממצלמת האבטחה, אשר קלטה את האירוע כמעט במלואו, מהווה בסיס מרכזי לטיעוני כל אחד מהצדדים.

ההגנה הסתייעה בחוות דעתו של מר אבנר רוזנגרטן, שלדבריו הינו מומחה לבדיקת זירת עבירה פלילית ותאונות דרכים. העד הקים את "המכון למדע פורנזי" (לדבריו, גוף מקביל ל"מחלקה לזיהוי פלילי" של משטרת ישראל), אותו הוא מנהל כבר 36 שנים. לשאלת בית המשפט כיצד המומחיות שלו באה לידי ביטוי בפיענוח סרטון האבטחה, העיד כי לאחר שהפיק תמונות נבחרות מהסרטון, אין לו עדיפות "אלא להגיד דברים שאני יודע מניסיוני האישי, ולדבר אולי על תנועות גוף שאני מתמצא בהם מן אחר של החיים האישיים שלי" (עמ' 67, שורות 4-6 לפרוטוקול).

חוות דעתו של העד, נ/1, כוללת תמונות שהוצאו מתוך סרט האבטחה, וממצאיה הם כדלקמן:

במהלך הקטטה נראה המנוח במספר הזדמנויות כשהוא אווז בידו חפץ חד; המנוח נראה מניף את ידו הימנית אל עבר הנאשם, בתנועה הנראית כתנועת שיסוף שלא צלחה (מפנה לתמונה מספר 5). במהלך התנועה אין הפרעה של הנאשם לתנועת ידו של המנוח; על פי הנראה בסרטון, המנוח החזיק בידו הימנית חפץ חד בעל ברק. יתכן כי החזיק סכין; ועל פי הסרטון המנוח תקף את הנאשם ואחרים בעזרת אותו חפץ.

מבחינת הפעולות אשר ביצע בסרטון האבטחה, העיד המומחה כי הוא לא ערך את סרטון האבטחה, עליו מבוססת חוות דעתו, אלא "איש המדיה" מהמכון האט אותו, ולאחר מכן הוא סימן על גבי הסרטון סימונים בהם נראה המנוח מחזיק כלי חד או חפץ מבריק. את התמונות בחוות הדעת הפיק מהסרטון. בבחינת רזולוציית התמונות, העד הסביר כי לא ניתן לשפר את הרזולוציה בסרטון, אלא רק שיפור בהירות וניגודיות התמונה.

בהשלמת החקירה ראשית, נשאל העד על תמונה מספר 5 בחוות הדעת, מדוע הוא מניח כי המנוח תקף את הנאשם בתנועת שיסוף, לכך השיב העד כי "רואים בסרטון שהתנועה מתחילה מלמטה וממש אנחנו רואים, אני אניגד מפרק, אני רואה את התנועה שמתחילה להיות תנועת שיסוף" (עמ' 67, שורות 16-18 לפרוטוקול). כשנשאל איזה חלק מהפן המקצועי שלו בא לידי ביטוי כאשר הניח את ההנחה שתיאר, השיב "זה הפן המקצועי אישי. אני בעל חברה, אני מכיר את התנועות הלחימה היטב" (שם, שורות 23-24 לפרוטוקול). לגבי תמונה מספר 3, המומחה התבקש להבהיר למה התכוון כאשר כתב כי "...תנועות הידיים אופיינית למחזיק כלי חד כגון סכין" (נ/1, עמ' 6). לכך השיב כי בתמונה רואים שתי ידיים, כאשר ביד ימין רואים כלי חד. המומחה הבהיר כי הוא הגיע למסקנה זו לאחר צפייה ממושכת, האטת הסרטון והעובדה כי רואים כלי חד במקטעים נוספים במהלך הסרטון.

בחקירה נגדית, בשאלות הנוגעות למומחיותו, העיד כי בעבר היה קצין מז"פ במעבדה אנליטית לבדיקות סמים ויראליים. לשאלה בדבר היתרון שלו כמומחה בתיק, השיב העד "הסברתי במענה לשאלות בית משפט מה היתרון שלי כאן בתיק זה, על יתרון אדם אחר [...] אני מחפש את הדברים המיוחדים שקורים בסרטון מתוקף היותי מומחה לזירת אירוע..." (עמ' 83, שורות 23-26 לפרוטוקול).

בהמשך החקירה, תוך צפיה בסרטון האבטחה, הגיב העד לאפשרות שהמנוח אוחז כלי חד בידו, בנקודה בה המנוח ועודי מתקוטטים (בשעה 12:37:38 על פי סרטון האבטחה), ואישר כי המנוח נוגע עם שתי ידיו בעודי. המומחה חזר על טענתו כי בתמונות 1 ו-2 שהן מוקדמות לקטע זה, רואים את המנוח מחזיק בידו הימנית כלי חד, ועל פי הסרטון בנקודה בה הוא מתקוטט עם עודי, לא ניתן לראות אם יש ביניהם מגע באמצעות יד ימין. עוד הסביר, כי גם אם יש מגע, ייתכן שהסכין לא הגיעה לעודי. בהמשך עמד המומחה על כך שהוא רואה חפץ חד בידו הימנית של המנוח, והתנוחה של ידו השמאלית אופיינית לתנועה של מישהו שמחזיק סכין ביד אחת ומתכוון לתקוף בידו השנייה. לבסוף נשאל המומחה האם העובדה שאינו רואה סכין, יכולה להוביל למסקנה שהמנוח כלל לא אחז בסכין במהלך האירוע, ולכך השיב "לא, זה שאנו לא רואים זה לא אומר שלא קיים. הוא יכול להיות קיים במקום שאנו לא יכולים לראות. התנוחה של היד לא מאפשרת. אני לא רואה את כל היד ימין" (עמ' 95, שורות 29-31 לפרוטוקול).

עדות איעד דעים

22. העד הוא אחיו הגדול של הנאשם, בן 43, עובד בהובלות, נשוי ואב לחמישה ילדים. לדבריו ביום האירוע, היה בבית עם אשתו ושמע את הנאשם ועודי צועקים מחוץ לבית. הוא יצא לקראתם והבחין כי הם רועדים ועל גופם סימני אלימות. הוא תפס את הנאשם בידי וביקש ממנו לספר לו מה קרה. הנאשם תיאר לפניו כי לאחר שגנבו לו סולר, הלך להביא מצלמות מהשכנים, וכשהגיע למקום התחילו מכות ודחיפות. הנאשם סיפר לו כי ראה אדם עם סכין שרצה לדקור אותו, ואדם אחר שדיבר על סכין ואמר כי ידקור אותו, אז תפס הנאשם את הסכין מידיו של אותו אדם והחל לברוח. בשלב זה מישהו תפס אותו מאחור, והנאשם הרגיש שהוא הולך להיחנק, אז הזיז את היד שלו עם הסכין, על מנת להרחיק את אותו אדם, ואותו אדם נדקר. הנאשם נשבע לו שלא דקר את אותו אדם. מיד לאחר מכן הוא ברח לביתו. איעד תיאר כי הנאשם ועודי דיברו על האירוע ועל כך שבמהלכו שמעו שיש במקום סכינים ושהיו דקירות וצעקות. בשלב מסוים הגיע למקום מג'די, אח נוסף, ואיעד ביקש ממנו שילווח את הנאשם לתחנת המשטרה במוריה.

בחקירה נגדית, מסר העד כי לא ראה את ג'מאל מחוץ לביתם. עוד תיאר כי פניהם של הנאשם ועודי היו חיוורות והיו להם על הפנים סימנים אדומים של מכות. הוא לא ראה דם. כשעומת עם כך שבתיעוד חקירות המשטרה לא נראה דבר על פניהם של הנאשם ועודי, חזר העד על כך שראה על פניהם סימנים שאולי נעלמו עד למועד החקירה.

בהמשך לכך, ביקש התובע מהעד לחזור על מה שהנאשם סיפר לו שקרה במהלך האירוע, וכך תיאר איעד:

"ש. [...] עכשיו תראה, אני רוצה להבין מה אמר לך הנאשם? שהוא לקח סכין ומה עשה איתו?

ת. לקח סכין, לקח סכין, הוא לא לקח סכין הוא משך או חטף את הסכין ממישהו שרצה לדקור וניסה לברוח.

ש. ואז מישהו תפס אותו ומה קרה?

ת. אחד תפס אותו והשני היה צועק תדקור אותו או דבר כזה,

[...]

ש. הנאשם אומר שהוא חטף סכין ממישהו נכון?

ת. כן.

ש. ואז ניסה לברוח נכון?

- ת. כן, נכון.
ש. ואז מישהו תפס את הנאשם נכון?
ת. כן, מישהו תפס אותו בזמן שרצה לברוח, ככה סיפר לי.
ש. ואדם אחר אמר לחבר שלו תדקור את הנאשם?
ת. קולות של אנשים, היו מלא אנשים, יש כאלה שקראו לדקור, יש כאלה שקראו תדקור.
ש. תדקור את מי?
ת. את מחמוד.
[...]
ש. מה הוא עשה? איך הוא הגיב?
ת. אמר לי שתפס אותי מאחור, הזזתי את היד שלי כדי להזיז אותו ונדקר בסכין. הוא נכנס בסכין. אני תפסתי את מחמוד ברגע הזה, שאלתי אותו אתה דקרת אותו? מחמוד אמר לי אני נשבע באלוהים שאני לא דקרתי אותו.
ש. מה הכוונה לא דקרתי אותו? אבל הוא אומר שהסכין נכנסה, הסכין נכנסה לגוף.
ת. אני התכוונתי לכך שהזיז מחמוד את היד שלו, נגע באיש, זה לא אומר שמחמוד בא בכוונה לדקור.
ש. הבנתי, אבל לפי מה שאתה הבנת מחמוד אמר שהסכין בעצם פגעה באדם אחר?
ת. מחמוד אמר לי ברגע שניסה להזיז את היד שלו הוא נגע במישהו.
ש. נגע והסכין נכנסה בתוך הגוף?
ת. מחמוד אמר לי ברגע שאני ניסיתי להזיז את האיש ממני אני הרגשתי שהסכין נגע באיש.
ש. על הסכין היה דם לפי מה שאמר לך?
ת. לא דיברנו על הסכין, בא מאג'די ישירות, אמרתי לו תיקח אותם לתחנת מוריה".
(עמ' 172, שורות 8-23; עמ' 173, שורות 1-19).

בנוסף, העיד איעד כי הנאשם לא סיפר לו שבמהלך האירוע דקר אדם נוסף.

איעד מסר בעדותו כי לא ראה את הסכין או את האגרופן בעבר, ואין סכסוך בין משפחת המנוח למשפחה שלהם.

סיכומי הצדדים:

23. המאשימה טוענת בסיכומיה כי הנאשם הצטייד בסכין בטרם נכנס לחנותו של המנוח וכי מלבד הסכין של הנאשם לא היו באירוע סכינים נוספות. לגירסתה, גם אם מקבלים את גירסת הנאשם, לפיה הסכין בה דקר את המנוח הייתה זו שלקח מהמנוח, אין לקבל את גירסתו לפיה לקח את הסכין מאדם כלשהו ממש לפני שדקר את המנוח, בין היתר מאחר שבחקירתו הנגדית, כאשר הוצג לפניו הסרט, הצביע הנאשם על נקודת זמן, בה לדבריו לקח את הסכין מהמנוח (כגירסתו המקורית), שהינה לפני מעשי האלימות ולא בסמוך לדקירה. כן נטען שהנאשם אינו יכול לטעון להגנה עצמית, מאחר שלדבריו ידע שמדובר במצב מסוכן והוא הכניס עצמו למצב זה.

ההגנה, בסיכומיה, חוזרת וטוענת כי הנאשם הגיע לחנותו של המנוח כדי לקבל את מצלמת האבטחה ולא לחרור

מלחמה. נטען כי המאשימה לא הצביעה על מניע שיסביר הריגת המנוח על ידי הנאשם.

נטען כי הנאשם נכנס לחנותו של המנוח לבדו, כאשר אחיו וג'מאל נשארו ברכב, וכי הנאשם לא הביא עמו נשק כלשהו ועד לסוף האירוע לא הייתה ברשותו סכין.

הרקע לדקירה הוא לטענת ההגנה "הגנה עצמית". נטען כי תעוד האירוע בסרט האבטחה מלמד שלמנוח הייתה בידו סכין, לנאשם תחילה לא הייתה סכין, והוא חטף סכין ממישהו מאחר שחשש לחייו.

הנאשם ואחיו הותקפו, הנאשם חש סכנה לחייו, וניסה להימלט. אגב כך שרט בסכין את אנס, וכשהוא שומע מישהו צועק "סכין" ומישהו תופס אותו מאחור תוך כדי מנוסה, הוא עושה "תנועה סיבובית" ללא כל כוונה, ואף לא מבין תחילה שפגע במנוח.

לחילופין, טען טענת הגנה "מדומה" - הנאשם סבר שבידו של המנוח סכין, ובלחץ הקיצוני שבו היה נתון, סבר כי נשקפת סכנה לו ולאחיו.

נטען למחדלי חקירה, כי המאשימה יכלה לבסס או להפריך טענתה, לפיה הנאשם חטף את הסכין מהמנוח, אילו ערכה לסכין בדיקות טביעות אצבעות או DNA.

כן נטען כי לא התקיים היסוד הנפשי הנדרש להריגה. לטענת ב"כ הנאשם, מדובר באירוע מהיר ביותר, שבריר שניה, ולנאשם לא היה כלל זמן לגבש מודעות.

דין והכרעה:

להלן הממצאים העובדתיים אותם ניתן לקבוע, על פי הראיות שהביאו הצדדים:

24. עמדת המאשימה, לפיה כאשר נכנס הנאשם לחנות הייתה בידיו סכין, איננה מבוססת על ראיות כלשהן, ואף נסתרת בראיות הקיימות.

ראשית, אין כל ראיה פוזיטיבית לפיה בשלב הכניסה לחנות הייתה סכין בידיו של הנאשם.

שנית, אמנם הנאשם ביקש מאחיו להצטרף אליו בדרכו לחנות, אך הנאשם נכנס לחנות לבדו, ואילו האח עודי והשכן ג'מאל נשארו ברכב או לידו. כך עולה מעדותו של ג'מאל, הן בבית המשפט, הן בחקירתו ברשות הפלסטינית והן בחקירתו משטרת ישראל (ת/25, ת/26).

שלישית, לעניין זה אני מקבלת גם את גירסתו של הנאשם. אילו היו פני הדברים כטענת המאשימה, לפיה הנאשם כעס על המנוח והגיע לחנות עם סכין, הייתה הסכין מופיעה כבר בשלב הראשוני של האירוע.

אמנם, המומחה מטעם ההגנה העיד, בתשובה לשאלת ב"כ המאשימה, כי עוד בשלב מוקדם של האירוע, בדקה 12:36:26, נראה לכאורה בסרט שהנאשם מחזיק ביד כלי חד (עמ' 103). אולם כאמור לא ניתן לדעת בבירור מה

החזיק הנאשם, והאם הייתה זו סכין.

לפיכך אני קובעת כי לא הוכח שהנאשם הגיע לחנותו של המנוח כשברשותו סכין.

25. לשאלה כמה סכינים היו באירוע -

ג'מאל העיד כי בידי האח עודי היה אגרופן וכי לא ראה סכין באירוע. העובדה שהעיד על קיומו של אגרופן, מעידה כי לא ניסה לחפות על הנאשם ואחיו, וככל הנראה לא הבחין בסכין.

מאחר שאין מחלוקת על כך שהייתה סכין, שהרי הנאשם דקר את המנוח בסכין, ניתן להסיק מדברי ג'מאל שעד לדקירה הייתה הסכין מוצנעת.

לכך מצטרפת עדותו של אנס, לפיה "**אנחנו לא היה איתנו שום דבר, היה איתם הם, היה איתם מוס או סכין והיה להם את האגרופן**". אין מחלוקת על כך שבידי עודי היה אגרופן, ואנס יודע שבידי הנאשם היה סכין, שהרי הנאשם דקר גם אותו בסכין. אך מלבד סכין זו, לא ראה סכינים באירוע.

באירוע נכח, כאמור, עודי, אחיו של הנאשם. עודי נטל חלק משמעותי מאוד בתגרה, ולא מן הנמנע שהאלימות בה נקט היא שהסלימה את המצב, כפי שניתן לראות מהצפיה בסרטון האבטחה. באופן מפתיע, עודי לא הובא כעד הגנה. אמנם, מלכתחילה הופיע עודי כעד תביעה, אך ב"כ המאשימה הסביר כי משצומצמה יריעת המחלוקת, לא היה לעד מה להוסיף מבחינת המאשימה. לעומת זאת, אם היו סכינים נוספות באירוע, ניתן היה לצפות שעודי יבחין בכך ויובא כעד מטעם ההגנה לעניין זה.

לפיכך אני קובעת כי באירוע הייתה סכין אחת, הסכין בה בסופו של דבר דקר הנאשם את אנס והרג את המנוח.

26. לשאלה אם הייתה סכין בידי המנוח במהלך האירוע -

היחידי שמעיד כי הייתה סכין בידי המנוח הוא הנאשם, כאשר לגירסתו, הוא לקח את הסכין מידי המנוח.

א. בעדותו בבית המשפט, טען הנאשם כי ראה סכין בידי המנוח, אך ככל הנראה לא זו הסכין שלקח לידי רגע לפני הדקירה אלא לקח סכין מאדם אחר. מדובר בגירסה כבושה, גירסה שעלתה לראשונה בעדות בבית המשפט, גירסה המתאימה לטענה של "הגנה עצמית", שהינה טענת ההגנה היחידה שיכולה לעמוד לנאשם, ונראה כי למטרה זו נטענה.

ב. בהודעותיו במשטרה חזר וטען הנאשם כי בידי המנוח הייתה סכין, וכי סכין זו, אותה לקח מהמנוח, הייתה הסכין בה דקר את המנוח.

ג. בגירסתו הראשונית, מיד עם הגיעו למשטרה, כעולה ממזכר המפקח רולנד קסיס, ת/1, טען הנאשם כי כאשר הגיע לחנות של המנוח, המתין לו המנוח יחד עם עוד עשרה אנשים. במקום התפתחה קטטה והמנוח הוציא לעברו סכין מתקפלת וניסה לדקור אותו. הנאשם לא ידע להסביר מה בדיוק קרה, אך הודה שדקר את המנוח.

ד. בהודעתו המוקלטת הראשונה, ת/2, אמר הנאשם "התחיל מכות, התחיל מכות הוציא סכין... עשו לי ככה ועשיתי ככה (מדגים) הוציא לי סכין, אני ראיתי סכין ביד שלו תפסתי ישר... כפות ותקיפות הוא הוציא את הסכין אני הרגשתי שהוא אחריי לקחתי ממנו ורציתי ללכת... ככה מחביא אותו... הלכתי אליו לקחתי ממנו... ש. איך נראה הבן אדם שהוציא את הסכין? ת. הוא בעל הבית... מחביא אותו ככה..."

ובהמשך: ש. מה הוא עשה עם הסכין חוץ מלשים אותו בידו? ת. הרגשתי שהוא נותן לי... לקחתי ממנו, הרגשתי שהוא יעשה משהו, הוא פתח ככה כאילו... " (תמליל עמ' 23-24).

לדבריו, לאחר שלקח את הסכין מהמנוח "הלכתי ממנו כאילו הלך אחריי זה מרביץ וזה מרביץ אז אנחנו מרביצים אחד את השני הידיים לא יודע איפה אתן. ש. כולם מרביצים. כולם מרביצים לכולם? ת. כן, כולו מרביץ לכולו, כאילו הוא בא מאחריי מפה אמר לי יא מנייק ככה וקלל אותי אני הסתובבתי ככה ובא הסכין... הסתובבתי מהר... נכנס לו [הסכין]".

בהמשך החקירה, בתמליל נוסף מאותו יום, מתאר הנאשם את התגרה, ומציין "התחיל מכות אני מסתכל אחרי זה בן אדם שהלך כך עושה ביד שלו, הסתכלתי וראיתי משהו ביד, ישר לקחתי ממנו, הבנתי? הוא בא אלי מפה והוא בא אלי מאחורה... הוא בא לי מפה הסתובבתי כאילו כך פעם אחת הרגשתי נכנס לו הסכין" (עמ' 8 לתמליל הנוסף).

מדברי הנאשם בהודעה זו עולה כי הנאשם הבחין בסכין בידי המנוח, שניסה להסתיר אותה, עוד בתחילת המכות וכי לקח את הסכין מהמנוח. בהמשך, בשלב שבו "כולם מרביצים לכולם" הגיע המנוח מאחוריו וקילל אותו, ואז הסתובב והסכין נכנסה במנוח.

ה. גירסתו השניה של הנאשם, ת/3, דומה לגירסתו הראשונה.

ו. בהודעתו המוקלטת השלישית, ת/4, טען הנאשם "חזרנו חזרנו חזרנו, הוא היה אחריי, הרגשתי שהוא מוציא משהו, ככה אני ירדתי ולקחתי". לדברי הנאשם הוא אינו יודע מהיכן הוציא המנוח את הסכין. הסכין הייתה פתוחה, לא מקופלת, והמנוח החזיק אותה ביד. לדבריו "תפסתי את היד שלו ולקחתי. ש. והוא לא עשה כלום? ת. עשה, הוא הרביץ לי. ש. תפסת לו את היד ולקחת לו את הסכין? ת. כן, כן. ש. ו? ומה קרה? ת. מרביצים לי מקדימה... הוא בא מאחורי נתן לי ברגל... ואז ברחתי, הסתבכתי וברחתי" (עמ' 6).

ז. בחקירתו הרביעית, תמליל ת/5, חזר הנאשם על גרסתו כי לקח את הסכין מידי המנוח, ולא הגיע למקום האירוע מצויד בסכין. לדבריו הדבר היה כאשר התחילו הדחיפות. לדבריו "שעלינו למעלה, התחיל ויכוח שנאמר שם שקט מה שקט, כל אחד אמר לשני שקט, והתחילו דחיפות ואז אני מסתכל על הבחור שנרצח, ואני רואה שיש לו סכין ביד (מוס = אולר מתקפל) שראיתי את הסכין ביד, אני אמרתי לעצמי שאני הולך למות, ואני עכשיו רוצה להציל את החיים שלי, וברחתי" (ת/5, גיליון 2, שורות 35-37).

לדבריו "אני לא דקרתי. אני באו אלי לקחתי ממנו הסכין וברחתי. רוצה להציל את החיים שלי אחי. אני חשבתי, אני חשבתי שאני אמות... אני רציתי לברוח אני רציתי, אני רציתי להציל את החיים שלי... חשבתי על עצמי".

מכל גירסאותיו של הנאשם עולה כי הסכין הייתה בידיו של המנוח וכי הנאשם לקח אותה מידי. עוד עולה, כי לקיחת הסכין לא הייתה בשלב בו דקר הנאשם את אנס ואת המנוח, אלא עוד קודם לכן. שהרי לדבריו, לאחר שלקח את הסכין, הנאשם הלך אחריו, בשלב זה כולם הרביצו לכולם, והנאשם קילל אותו. כן טען כי לאחר שתפס את ידו של הנאשם ולקח ממנו את הסכין, הנאשם הרביץ לו.

הדבר תואם גם את עדותו של נאשם בבית המשפט, במקום בו נתבקש להצביע בסרט האבטחה על המקום בו לקח מהמנוח את הסכין, הצביע על נקודת הזמן 12:37:17, עוד לפני שעודי מתחיל במכות (בנקודת הזמן 12:37:26) וכאשר דקירתו של אנס היא בנקודת הזמן 12:37:33. מדובר אמנם בלוח זמנים של שניות, אך נקודת הזמן קודמת לזו הנוטענת על ידי הנאשם בעדותו בבית המשפט.

27. תמיכה לכך, שהנאשם לקח את הסכין מהמנוח עוד לפני שהאירוע הסלים, ולא בשלב הנוטען על ידו בבית המשפט, יש בסרטון, בשלב בו עודי תוקף את המנוח, והמנוח תוקף חזרה בשתי ידיו -

לחלק זה של האירוע, המתועד במצלמות בבירור, משמעות כפולה. ראשית, בסרטון לא נראה דבר בידיו של המנוח בשלב זה. שנית, לפי עדות המומחה (אליה תהייה התייחסות בהמשך), ממש לפני וממש אחרי חלק זה של האירוע, אוחז הנאשם סכין בידיו. אילו הייתה סכין בידיו המנוח רגע לפני ורגע אחרי, סביר להניח שהייתה גם בשלב זה, ואז עודי היה נפגע מהסכין. מכאן שבשלב זה וגם לפניו ואחריו לא הייתה סכין בידיו המנוח. זאת ועוד, אם הייתה סכין בידיו המנוח בשלב זה, וכן רגע לפני ורגע אחרי, היה עודי חייב להבחין בסכין. העובדה שעודי לא הובא כעד הגנה, לסייע בטענת ההגנה העצמית של הנאשם, מעידה על כך שלא הייתה סכין בידיו המנוח.

28. אשר לעדות איעד, אחיו של הנאשם, לפיה מיד לאחר האירוע הוא שמע מהנאשם שראה אדם עם סכין שרצה לדקור אותו, ואדם אחר אמר שידקור אותו, ואז תפס את הסכין והחל לברוח, ומישהו תפס אותו מאחור, הוא הזיז את ידו כדי להרחיק אותו אדם, ואותו אדם נדקר -

מדובר בעדות בלתי אמינה, עדות שנועדה לבסס את טענת הנאשם להגנה עצמית, עדות שאיננה מתיישבת עם הודעותיו של הנאשם במשטרה או עם עדותם של הנוכחים האחרים באירוע, ג'מאל ואנס. איש מהם לא העיד על קריאות לדקור בסכין, ועודי, שנכח אף הוא באירוע, כלל לא העיד.

זאת ועוד, העדות איננה מתיישבת עם סרטון האבטחה, לפיו הנאשם לא ניסה להזיז את האדם שתפס אותו, אלא הניף ידו עם הסכין באופן שהסכין תדקור אותו אדם.

לפיכך לא ניתן לבסס ממצאים כלשהם על עדותו של עד זה.

29. בהתאם לראיות אלה, אני קובעת כי בתחילת האירוע הייתה ברשותו של המנוח סכין מתקפלת-מתקבעת. בשלב מסוים, עוד לפני ההסלמה הממשית באירוע, נטל הנאשם את הסכין מהמנוח. באותה סכין דקר הנאשם לאחר מכן את אנס ואת המנוח.

30. כאמור, אירוע התגרה והדקירות תועד במצלמות אבטחה שהיו במקום. מצפייה בסרטון עולות העובדות הבאות

(יובהר כי על פי ת/10 יש להוסיף לסרטון האבטחה שעה ו-3 דקות למונה הקיים כדי להגיע לזמן אמת):

א. סרטון האבטחה מתעד בשעה 12:36:24 את הגעתם של כלל המעורבים באירוע, ביניהם הנאשם, עודי, ג'מאל, אנס והמנוח, תוך שהם נראים משוחחים ומרבים לנפנף בידיהם. בשלב מסוים המעורבים מתחילים בדחיפות, כאשר בשעה 12:36:36 הנאשם נראה מכניס דבר מה לכיס מכנסיו. מצפיה בחלק זה של הסרט, לא ניתן לקבוע מה הכניס הנאשם לכיסו.

ב. בהמשך הסרטון, האירוע הופך אליים, כאשר עודי ואנס מתועדים דוחפים אחד את השני, ואילו המנוח והנאשם שנמצאים בסמוך אליהם, מנסים להפריד ולהשקיט את הרוחות. על פי גרסת הנאשם, כפי שעלתה בחקירה הנגדית, בשעה 12:37:18, הנאשם לקח ממישהו מהמעורבים באירוע את הסכין, כאשר בזמן הזה על פי הסרטון עודי דוחף את אנס, ואילו הנאשם והמנוח נמצאים פנים מול פנים, בתחתית המסך בצד המוצל (צד שמאל למטה). מנקודה זו החלה הקטטה לעלות הילוך, כאשר בשעה 12:37:25 עודי תופס את ראשו של אנס, ומשם מתחילות מכות של ממש בין המעורבים.

ג. בשעה 12:37:30 עודי החל להכות את המנוח באגרופים לכיוון הזרוע ולכיוון פניו, כאשר המנוח החזיר לו אגרופים. כשתי שניות לאחר מכן, הקטטה גולשת לכיוון הכביש, כאשר המנוח עומד צמוד לרכב שחור, הנאשם נמצא על המדרכה מצד שמאל, ואילו אנס מתקרב לכיוונו של הנאשם. גירסת הנאשם, לפיה לקח את הסכין מהמנוח סמוך לדקירה, אינה מתיישבת עם תיעוד האירוע במצלמות האבטחה.

ד. בשעה 12:37:33 הנאשם תועד כשהוא דוקר את אנס בירך ימין האחורית באמצעות סכין אותה החזיק בידו הימנית. המנוח שהבחין בדקירה, תופס את הנאשם בחולצתו באמצעות ידו השמאלית, מושך אותו ומניף את רגלו הימנית לכיוונו של הנאשם. בשלב הזה הנאשם מסתובב דרך כתף שמאל, ובשעה 12:37:35 הוא דוקר את המנוח בחזהו וממשיך לברוח מהמקום.

ה. לאחר מכן אנס ממשיך לרוץ אחר הנאשם, תופס אותו והם מתחילים להכות אחד את השני, כאשר ברקע, המנוח מנסה לעמוד על רגליו, מאבד שיווי משקל ונופל ארצה. בשלב הזה כל המעורבים עדין ממשיכים בקטטה, אך כעבור מספר שניות חלקם מבחינים במנוח שרוע ארצה, אז מקורביו של המנוח ניגשים להעניק לו עזרה. בזמן הזה עודי והנאשם רואים כי המנוח נפל, בשעה 12:37:52 אנס רץ לכיוונו של עודי והשניים ממשיכים להכות אחד בשני. מספר שניות לאחר מכן, הנאשם ועודי בורחים מהמקום.

לאחר צפייה חוזרת ונשנית בסרטון המתעד את האירוע, אני קובעת את **העובדות הבאות**:

§ בשעה 12:37:31 הנאשם החזיק סכין בידו הימנית. זו הפעם הראשונה שניתן לראות כי לנאשם ישנה סכין בידו. מיד לאחר מכן הוא דוקר את אנס ולאחר מכן את המנוח.

§ כדקה קודם לכן, בשעה 12:36:36, הנאשם מכניס משהו לכיסו. מצפיה בסרטון לא ניתן לקבוע בוודאות כי מדובר בסכין.

§ במהלך האירוע, בסמוך מאוד לזמן הדקירה, המנוח החזיק דבר מה בידו, אך בניגוד לעמדת עד ההגנה המומחה, לא ניתן לקבוע בוודאות שמדובר בסכין.

אינני מוצאת לנכון להסתמך, לגבי פיענוח הסרט, על חוות דעתו ועדותו של מומחה ההגנה. לא מצאתי כי לעד עדיפות על פני כל אדם אחר הצופה בסרט, ככל שהדבר נוגע לפיענוח הסרט. משכך אני קובעת כי חוות הדעת היא בגדר עדות סברה ואיננה יכולה להוסיף מעבר להתרשמות בית המשפט בעצמו.

דין משפטי:

יסודות עבירת ההריגה

31. עבירת ההריגה קבועה בסעיף 298 לחוק העונשין, ולפיו:

"הגורם במעשה או במחדל אסורים למותו של אדם, יאשם בהריגה, ודינו - עשרים שנה".

להוכחת עבירת ההריגה, דרושים שני יסודות:

היסוד העובדתי - מעשה או מחדל אסורים; גרימת מותו של אדם; וקשר סיבתי בין השניים (יעקב קדמי **על הדין בפלילים חוק העונשין** 1061-1059 (חלק שלישי, מהדורה מעודכנת, 2006)) (להלן: "י' קדמי").

היסוד העובדתי מתייחס באופן גורף לכל "מעשה או מחדל אסורים", ופורש בפסיקה באופן הבא: **"כל מעשה המסכן את חיי הזולת הנעשה מתוך מחשבה פלילית והגורם לתוצאה קטלנית הוא בגדר מעשה אסור, שכן הוא נוגד את טובתהציבור ואת המוסר הציבורי"** (ע"פ 1100/93 סובאח נ' מדינת ישראל, מז(3) 635, 643).

היסוד הנפשי - מחשבה פלילית, אשר רכיביה קבועים בסעיף 20(א) לחוק העונשין:

"(א) מחשבה פלילית - מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות

המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, ולענין התוצאות גם אחת מאלה:

(1) כוונה - במטרה לגרום לאותן תוצאות;

(2) פזיזות שבאחת מאלה:

(א) אדישות - בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות;

(ב) קלות דעת - בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך

תקווה להצליח למנען".

32. לצורך גיבוש המחשבה הפלילית נדרשת מודעות מצד הנאשם לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית (ע"פ 4639/95 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 661, 667 (17.4.1996); ע"פ 9723/03 מדינת ישראל נ' שי בלזר, פ"ד נט(2) 408, 416 (12.10.2004)).

לענין התוצאה, נדרשת הוכחת כוונה או בהיעדרה פזיזות לגבי התוצאה האפשרית הבאה לידי ביטוי באדישות או קלות דעת לגבי התוצאה (ע"פ 70/04 פוריאדין נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (19.1.2006)).

עמוד 21

לצורך הוכחתה של המודעות לאפשרות גרימת התוצאה, ניתן להסתייע בחזקה לפיה אדם מודע בדרך כלל למשמעות התנהגותו, קיום נסיבותיה ואפשרות גרימת התוצאות הטבעיות העלולות לצמוח ממנה. "מקום שאדם עושה מעשה העלול באופן אובייקטיבי לגרום למות קורבנו - תוך שהוא מודע לכל היסודות המהווים את הרכיב העובדתי של העבירה - רשאים אנו להניח, בהיעדר ראיה לסתור, כי היה מודע גם לתוצאה הקטלנית" (ע"פ 8827/01 שטרייזנט נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 506, 524 (13.7.2003)).

33. ומכאן לענייננו.

כאמור, מבחינת היסוד העובדתי, אין מחלוקת בין הצדדים, כי דקירת המנוח בבית החזה על ידי הנאשם, באמצעות סכין, היא שהביאה למותו של המנוח.

לגבי היסוד הנפשי - ב"כ הנאשם טוען כי לא ניתן לייחס לנאשם מודעות לאפשרות גרימת התוצאה, שכן אופן התרחשות האירוע, מעשה ספונטני, אינסטינקטיבי של שבריר שניה, אינו יכול להקים מודעות כזו.

טענה זו לא ניתן לקבל.

ראשית, גירסתו של הנאשם, לפיה לקח את הסכין מאדם כלשהו ברגעים שלפני הדקירה, נשללה, כאמור לעיל. שנית, הנאשם עצמו תאר כי לקח את הסכין מידי המנוח, בשלב מוקדם יותר, מאחר שחשש לחייו.

מכאן שהנאשם היה מודע לסכנה שבהחזקת הסכין, הוא עצמו החזיק בסכין כשהיא שלופה, ואף דקר באופן מכוון (כפי שניתן לראות בסרטון) את אנס.

מיד לאחר מכן תפס המנוח את הנאשם בחולצתו, ואז הסתובב הנאשם במהירות לכיוון המנוח, ודקר אותו בסכין בחוזקה.

מדובר בהתרחשות מהירה, אך לא ספונטנית. הנאשם לקח את הסכין בשל מסוכנותה, הוא החזיק בסכין בידו כשהיא פתוחה, ומכאן שהתכוון להשתמש בה במידת הצורך. ואכן, הנאשם השתמש בסכין כדי להימלט מהמנוח. מכאן שהנאשם היה מודע למסוכנות שבמעשיו והיה אדיש לתוצאה הקטלנית, ובלבד שיוכל למלט את עצמו.

בהקשר הזה יצוין כי גם אלמלא הראיות למודעותו של הנאשם למסוכנות שבשימוש בסכין, הרי כאשר אדם מניף סכין לעבר זולתו, למרכז גופו, בעוצמה, הוא צריך לצפות את התוצאה ובענייננו הנאשם צריך ויכול היה לצפות את התוצאה הקטלנית.

מכאן שהוכח גם היסוד הנפשי שבעבירת ההריגה.

טענות הגנה - סייג הגנה עצמית, הגנה עצמית מדומה, העדר שליטה וכניסה למצב

34. "הגנה עצמית", כסייג לאחריות פלילית, קבועה בסעיף 34, ולצידה סייג הקבוע בסעיף 34טז) לחוק העונשין:

34. לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים.
[...]

34טז. הוראות סעיפים 34, 34 ו-34 יב לא יחולו כאשר המעשה לא היה סביר בנסיבות הענין לשם מניעת הפגיעה.

עניינו של סייג - "הגנה עצמית", הוא בשלילת פליליות המעשה שנעשה כלפי "תוקף" במטרה להדוף תקיפה שלא כדין. על הטוען להגנה זו לעמוד בחריג הקבוע בסיפא של הסעיף המכונה "כניסה למצב" ובדרישת "הסבירות" הקבועה בסעיף 34טז לחוק העונשין, המצוין לעיל. הסעיף מונה שישה תנאים (ע"פ 6392/07 מדינת ישראל נ' יחזקאל, פסקה י"ד (30.4.2008)):

- א. קיומה של תקיפה שלא כדין.
- ב. קיומה של סכנה מוחשית לפגיעה בחייו, בחירותו בגופו או ברכושו, של האדם המתגונן או של זולתו.
- ג. תנאי המידיות, על פעולת "ההגנה" להתבצע באופן מיידי על מנת להדוף את התקיפה, ועליה להיפסק מרגע שלא נדרש עוד מעשה התגוננות על מנת להדוף את התקיפה.
- ד. "כניסה למצב" - שהנאשם לא הביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות האירועים.
- ה. נחיצות - מקום בו לא היה לנאשם אפשרות להדוף את התקיפה בדרך פחות פוגענית.
- ו. פרופורציה - יחס ראוי בין הנזק הצפוי מפעולת המגן לנזק הצפוי מן התקיפה (ע"פ 4191/05 ארנולד אלטגאוז נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (25.10.2006)).

בעניינו, לא התקיימו כל התנאים אשר עשויים לבסס טענה בדבר "ההגנה העצמית":

ראשית, הנאשם היה חלק מקטטה שהתרחשה בין היתר מיוזמתו.

הנאשם הביא עמו את אחיו לחנותו של המנוח, לכאורה שלא לצורך.

הנאשם העיד כי קרוביו של המנוח קיללו וצעקו לו ולעודי לעזוב את המקום, אך הם בחרו להישאר ולהתעמת עם המנוח ואנשיו, כאשר עודי אף מצוייד באגרופן. אמנם, על פי תיעוד מצלמת האבטחה במקום, הנאשם והמנוח נצפו בתחילת האירוע כמי שמנסים להפריד בין הצדדים, אך מהר מאוד נגררו השניים לתוך הקטטה האלימה.

שנית, אינני מקבלת את הטענה לפיה הנאשם היה בסכנה מוחשית. בניגוד לטענת הנאשם, לפיה המנוח "חנק אותו" בחולצה אותה משך, בסרטון לא רואים מצב של חניקה, אלא עיכוב במנוסתו של הנאשם וניסיון להכות בנאשם.

זאת ועוד, בניגוד לגירסתו בבית המשפט, שלא נתקבלה, העיד הנאשם במשטרה כי לקח את הסכין מידי של המנוח. על פי הראיות לא היו עוד סכינים במקום. דהיינו, הנאשם לא היה בסכנה ממשית, מעבר להמשך החלפת מהלומות.

יתר על כן, קודם לדקירה שדקר הנאשם את המנוח, הוא השתמש באותה סכין לדקור את אנס, שכלל לא סיכן אותו. למזלו של אנס לא הייתה הדקירה חמורה, אך היא מעידה על כך שהנאשם אינו נרתע מלהשתמש בסכין שבידו כדי למלט עצמו. העובדה שרצה למלט עצמו מהמקום אין בה כדי להעיד שחשב שהוא בסכנת חיים המצדיקה התגוננות באמצעות הסכין.

אנס אף העיד כי לאחר שהמנוח כבר נפל, הוא המשיך לרדוף אחרי עודי, ואז ניסה הנאשם לדקור אותו בצווארו. לדבריו **"זה שהיה עם שחור, זה הרוצח, בא בריצה לכיוון שלי כשהייתי אני על הרצפה עשה במוס, סוג של סכין ככה... אילו לא הזזתי את הצוואר שלי המכה הייתה או הדקירה הייתה נכנסת לצוואר שלי"** (עמ' 27 לפרוטוקול). בסרטון אמנם לא רואים ניסיון נוסף לדקירה, אך רואים את העימות בין השלושה בכיכר.

מכל מקום, הנאשם יכול היה להדוף את התקיפה בדרך פוגענית פחות, לנאשם עמדו אלטרנטיבות אחרות והוא יכול היה לנקוט בפחות כוח ולא באמצעות הסכין. יצוין כי מהראיות עולה שבסופו של האירוע, היה הנאשם חבול פחות מאנס - בעוד שעל הנאשם לא נמצאו כמעט סימני מאבק (ת/1), אנס סבל מפצעים בראש, פצעי הדקירה בירך, מכות בידיים ומכות בכתף (ת/9).

ולסיום, אין כל פרופורציה בין מעשיו של הנאשם, שגרמו למותו של המנוח, לבין הנזק שהיה צפוי לו ממשיכת המנוח בחולצתו ואולי קבלת מכת אגרוף מהמנוח.

35. אינני מקבלת גם טענה בדבר "הגנה עצמית מדומה", הגנה הקמה משילוב בין סעיף 34 לחוק העונשין וסעיף 34 לחוק העונשין, ולפיה נאשם אשר פועל בשל אמונה מוטעית כי מתקיימים תנאי העובדתיים של ההגנה העצמית - יישא באחריות פלילית רק אם היה נושא באותה אחריות אם היה המצב לאמיתו כפי שדימה אותו.

בענייננו, כאמור נדחתה טענת הנאשם בדבר קיומן של סכינים נוספות מלבד זו שהחזיק בידו, וגם טענתו לפיה חשש לחייו איננה עומדת לאחר שלקח מידי המנוח את הסכין שהלה החזיק קודם לכן.

לפיכך אינני מקבלת גם את טענת הנאשם לפיה דקר את המנוח מחשש לחייו.

סוף דבר:

36. לאחר שהוכח כי הנאשם פצע את אנס ברגלו באמצעות סכין (ובכך הנאשם הודה), לאחר שהוכחו כל יסודות עבירת ההריגה ונשללה טענת ההגנה העצמית - עמדה המאשימה בנטל המוטל עליה להוכיח מעבר לספק סביר כי הנאשם עשה את המעשים המיוחסים לו וכי לא עומדת לו הגנה כלשהי.

לפיכך אני מרשיעה את הנאשם בהריגה, עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין; ובפציעה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 334 בנסיבות סעיף 335(א)(1) ו-(2) לחוק העונשין.

ניתנה היום, י"ד אייר תשע"ו , 22 מאי 2016, במעמד הצדדים.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**